

# 5 Söndagen i Påsktiden

2 Årg. Ev. Joh.15:10-17

I.N.J

*"Säg inget illa om Jesus! Han är min bästa vän".* Det var så hon sade – den gamla tanten i rullstolen – när en i hemtjänstpersonalen använde en svordom tillsammans med Jesu namn! Ett enkelt vittnesbörd om var hon hade sitt hjärta, men ändå, en verklig bekännelse.

Det ligger mycket i de orden. Vår relation till Jesus kan ju uttryckas på mer än ett sätt. Vi kan säga: Jesus är vår *Herre* och det betyder ju att vi är hans *tjänare*. Vi kan säga: Jesus är vår *Mästare* och det betyder att vi är hans *lärlingar*. Men vi kan också säga att *Jesus är vår vän!* Och det är inget sockersött slisk! Vi har hans egna ord på det. *"Ni är mina vänner"* säger han i evangeliet idag.

Egentligen är det något oerhört. Det är nästan så att jag tror att hans första lärjungar riktigt studsade till när de hörde honom säga så. Aldrig hade någon av dem vågat kalla Jesus "min vän". "Mästare" eller "Herre" var det tilltal de alltid hade använt. De understryker både respekt och lydnad. Och det var inget fel i det. På ett ställe säger Jesus: *"Ni kallar mig mästare och herre, och det med rätta, för det är jag"*, (Joh. 13:13). Så varför då ändra på den saken?

Jag tror så här! Jesus vill att vår relation till honom *inte bara* skall präglas av respekt och lydnad – vilket ju självfallet hör till ett sunt och rätt gudsförhållande - utan av innerlighet och närhet. *"Jag kallar er inte längre tjänare"*, säger han. *"En tjänare vet inte vad hans herre gör. Jag kallar er vänner, därför att jag har låtit er veta allt vad jag har hört av min Fader"*. Det handlar alltså om ett be-myndigande. På ett annat ställe säger Jesus till sina lärjungar: *"Er är givet att lära känna himmelrikets hemligheter"* (Matt. 13:11). *"Himmelrikets hemligheter"* eller *"allt vad jag hört av min Fader"*, det är ju inget man anförtror vem som helst, utan istället någon man står i ett alldeles speciellt förhållande till –nämligen en vän! Och det vi ju själva. En verklig vän kan man anförtra det mesta, till och med sitt hjärtas allra innersta tankar och även sitt liv.

Att Jesus är vår vän - det betyder nu inte att Jesus är vår *"kompis"* - att vi kamratligt kan dunka honom i ryggen som rådde det fullständiga demokrati mellan honom och oss. Inte alls. Ordet *"vän"* på grekiska är bildat på samma stam som ordet *"älska"*. En vän är alltså i Nya Testamentets språkbruk någon som man *älskar*. Och att älska någon, det är så mycket mer än att *"hysa varma känslor för"* eller att *"tycka om"*. Kärlek handlar alltid om att glömma sig själv för någon annan, att visa saklig omsorg om, att avstå ifrån och att offra. Precis som Jesus själv säger i vårt evangelium idag: *"Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för"*

*sina vänner*". Och det var just precis det han själv gjorde när han gav sitt liv för oss på korset!

*Initiativet* var alltså hans! Det understrykes kraftigt i evangeliet idag. Det var inte vi som sökte hans vänskap. Det var han som sökte vår. Det var inte vi som utvalde honom, utan han utvalde oss. Det var inte vår kärlek till honom som kom först, utan hans kärlek till oss. Precis som vi läser i Johannes första brev: *"Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud utan att han har älskat oss och sänt sin son som försoningsoffer för våra synder"* (1 Joh. 4:10). Detta är alltså grunden, själva utgångspunkten för livet i Jesu gemenskap, att han ville vara vår vän och att han kallar oss att leva i vänskap med honom.

Den förr-förre påven, Benedictus XVI, talade ofta om det kristna livet just som en vänskap med Jesus. Det är inte ofta jag citerar påvar när jag predikar, men några ord av honom har etsat sig fast. Han säger: *"Att bli kristen är inte ett etiskt beslut eller en storslagen idé, utan resultatet av att man har mött en händelse, en person, som ger livet en ny horisont och riktning"*.

Ja, vi har mött "en person", vi har mött Jesus! Därför är tron främst ett relationsord! Inte ett kvantitetsord! Att vara kristen är inte detsamma som att man är färdig. Nej, man är ständigt på väg! *"Att växa i tro"* är ju rubriken för denna söndag. Och som jag sade: Tro handlar inte om kvantitet! Det är en relation! Och i den relationen blir Jesus alltmer betydelsefull, viktig och omistlig. Fokus flyttas ifrån mig och mitt eget till honom och det han är, har och förmår! Att växa i tro, innebär paradoxalt nog, precis som Johannes Döparen säger, att Jesus: *"skall bli större och jag bli mindre"* (Joh. 3:30). Och ändå förkrymper och förminskas jag inte. Tvärtom! I min relation till Jesus blir jag den jag är menad att vara: Guds älskade barn!

Är vi nu älskade händer det något med oss! Det vet vi ju, hur kärleken kan förändra och förvandla allt. Och nu menar jag inte förälskelsen som förvrider huvudet på oss i 180 graders vinkel, eller den kärlek som består i *"tomma ord"* utan i *"handling och sanning"* (1 Joh. 3:18). Jesu bud och Jesu befallning: *"Ni skall älska varandra så som jag har älskat er"*, kan ju låta både kravfylld och omöjlig, och vi kan tycka det låter mer än konstigt när Jesus säger: *"Detta befaller jag er: att ni skall älska varandra"*.

Men att älska, så som Jesus har älskat, det handlar ju, som jag sade inte om att vi skall känna på ett särskilt sätt för varandra, utan om *handling*. Om vi ser en människa – vem som helst – köra och välta med cykeln – och ligger där skrikande och blödande på gatan – inte står vi där på trottoaren och väntar på att en speciell känsla skall infinna sig innan vi griper in? Inte heller frågar vi väl oss, om vi tycker om den olycksdrabbade? Även om det är en person som vi har svårt för

eller rentav tycker illa om, låter sig kärleken inte hindras av det. Vi glömmer oss själva för en stund. Vi griper in. Ringer till ambulansen. Ser vad nästan behöver och tänker inte ett dugg på lön!

Det är kärlek det! Inget känslösamt egentligen, utan något väldigt konkret, inte ett dugg tillkrånglat eller märkvärdigt. Äkta kärlek är egentligen ganska vardagsgrå och den sker liksom spontant, utan att man riktigt fattar det själv eller förstår hur det gick till att man handlade som man gjorde. Kärleken är ju inte vårt eget verk. På något sätt är Gud alltid med där den sanna kärleken bryter fram.

Vi får alltså inte göra kärleken mesig, vek, passiv och undfallande. Kärleken är stark, envis, aktiv och rentav kaxig eftersom den är ett utflöde av Guds egen kärlek! Ja kärleken är *bestämd*! Också Guds kärlek till oss. Den blev väldigt konkret när han kom till oss i kött och blod, i människan Jesus Kristus och när han gav sitt liv för oss på Golgata kors! Det var så han älskade världen tillbaka till Gud! Inte genom känsla, utan i konkret handling.

Ja, kärleken är bestämd! Precis som Jesus också har *"bestämt"* att vi skall *"gå ut i världen och bära frukt, frukt som består"*. Och det är bara ett annat sätt att uttrycka att vi alltid och i alla sammanhang skall göra kärlekens gärningar! Och lever man i vänskap till honom, i den kärlek med vilken han har älskat oss, då händer det otroliga att vi också kan älska varandra så som han har älskat oss. Vad det handlar om, det är att *"bli kvar"* i Jesu kärlek, leva i den, leva av den, andas in den, andas ut den. Att växa i tro betyder alltså att bli alltmer livsberoende av Jesus, av hans kärlek, av hans nåd och av hans förlåtelse! Den gör att vi förändras, blir mogna och modiga kristna.

Jag tänker på vad som berättas om en av evangelisten Johannes lärjungar - biskop Polykarpos av Smyrna. Han avrättades för sin kristna tro år 155. När han innan sin martyrdöd uppmanades att offra till kejsaren och avsvära sig sin kristna tro svarade han: *"Jag har i åttiosex år tjänat Kristus, och Han har aldrig svikit mig, så varför skall nu jag svika Honom?"*. Nej, som tanten i rullstolen sade: *"Säg inget illa om Jesus! Han är min bästa vän!"*. Hans kärlek till mig tar aldrig slut. Det är det som är min trygghet och mitt hopp. Och därför kan jag säga som aposteln Paulus, och med de orden slutar jag predikan idag: *"Inget skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre"* (Rom 8:38-39). Amen.

Psalmer: 29, 767, 43, 725, 86